

Oqaasiliortut ataatsimiinnerat

Ataasinngorneq, marsip 25-anni 2012, nal. 10.00
Oqaasileriffimmi.

Peqataasut: *Stephen Heilmann, Eva M. Thomassen, Lotte Holm, Karl Møller aamma Katti Frederiksen.*

Allatsi: *Katti Frederiksen*

CCO angalanini pissutigalugu peqataasinnaangilaq.

Oqaluuserisassatut siunnersuutit:

1. Tikilluaqqusineq aamma ilisimatitsissutit.
Siulittaasup tullia SH tikilluaqqusivoq, ullormilu ataatsimiinnermi aqutsisuunissani nalunaarlugu.
Oqaluuserisassat taamaatillugit akuerineqarput.

Ilisimatitsissutigineqarpoq Islandimit Audur Hauksdottir Vigdis Finnbogadottir Instituttimiit Oqaasileriffimmut saaffiginnissimasoq suliassamik suleqatigiiffusinnaasumik aallartitsiniarluni aningaasaateqarfimmut Nordisk Kulturfondimut qinnuteqarnissaminut peqatiserinnittoq. Aningaasat pissarsiarineqassappata oqariartaatsit aalajangersimasut kalaallisut danskisullu atorineqartartut katersorneqarnissaannik Oqaasileriffimmit KF akisussaasuulluni suliamik tapertaanissaa akueralugu suliniummut ilannguppoq. Suliassap pingaarnertut siunertaraa Avannaamioqatigiinni danskisut oqaluffiunngitsumi danskisut oqalunnermut ilinniarnermut tapertarlugu atorsinnaasumik nittartakkamik peqalernissaq.

2. Kingullermik ataatsimiinnermit imaqarniliap akuerineqarnera.
Kingullermik akuerisimasat aqqusaarneqarput imaqarniliarlu taamaatillugu akuerineqarpoq.

Saaffiginnissutit:

- a) Tusagassiorfimmi Ilinniarmut qisuariaat
Qisuariaatit assigiinngitsut tulleriissaarneqarput.

Tassani ilaatigut apeqqutigineqarsimavoq *allataq* imaassannginnersoq *allagaq*, matumani allagaq allakkerivitsigut nassiunneqartartuummat tusa-gassiatut suliarineqarlutik allatat taaguutaat allannngortinneqassanngilaq.

Featurep taaguutaa *oqalungusiarpalaartumik allaaserisaq* imaattussanngorlugu aqqinneqarpoq: *oqalungusiarpalaartumik tusarnaagas-siaq/takutitassiaq/allaaserisaq*. Saqqummeeriaaseq sorleq atorineqarner-toq naapertorlugu taakkua arlaat atorineqartassaaq.

Gossipip kalaallisut *oqaatissuaanermik* taaguuserneqarsimanera ajortumik isumaqarneranik apeqqutiginnimmat SH nassuiaavoq oqaatissuaanerup isumarigaa uppersarsineqanngitsunik oqaatiginninnerusoq, taamaattumik negativunera immikkut tassani pineqarani.

Massekommunikationimut taaguutip naqqinneqarnera allallu naqinnerliukkat aaqinneqarput, tassunga ilanngullugit amigaatit. Oqaasileriffiup nittartagaaniittut aamma aaqinneqassapput.

b) *simultan tidlig, konsekutiv, subtraktiv/assitiv tosprogethed*

Marluinnik oqaaseqarnermut taaguutit immikkut latinerit oqaasiinit pilersut kalaallisut immikkut taaguusivinnikkaluarlugit paasinartumik nassuiaatitalernissaat Oqaasiliortut ujartorpaat.

simultan tidlig tosprogethed – tassaavoq oqimaaqatigiissumik marluinnik oqaaseqarneq, aamma balanceret tosprogethedimik taaneqartartoq.

konsekutiv tosprogethed – tulleriimmik ilikkakkanik oqaasilik. Taassuma imaraa oqaatsit marluk atorlugit oqalussinaneq, taakkuali arlaat siulliullugit ilikkarsimassallugit.

subtraktiv/assitiv tosprogethed – marlunnik oqaaseqarneq, taamaattorli ilitsoqqussaralugit oqaatsit salliutinneqannginnerini taakkuninnga killimmik atuisinnaaneq.

c) *bistandsbisidder* kalaallisut taaguuserneqarnissaanut nutserisut namminneerlutik siunnersuuteqateersut Oqaasiliortut ima siunnersuummik apuussiniarput: ***pinerlineqartumut ikiuuttussaq***

Matumani aamma ilaatigut piukkunneqaleraluarpoq *annertoqqut*, tassani inuttut nukissaqarnissamik allatigullu isumalluutaallunilusoq naatsorsuutigineqarsinnaasoq pineqarpoq. Taamaattorli suliffimmut atatillugu aningaasarsissutigineqarluni atorfitut ittuunera pissutigalugu LH-ip oqaatsip 'annertoqqutip' atorneqannginnissaa kissaatigimmagu taamatut aalajangiineq isikkoqarpoq.

Vanhjemmel ima aalajangiunneqarpoq: ***inatsimmik tunngaveqanngitsoq***

d) skunk, spær, bjælke, løsholt kalaallisut taaguutaat ordbogit malillugit ima taaguuteqarlutillu nassuiaateqarput:

skunk: [qaliani] iikkap tunua / qaliap ikera

spær – qaliap quassuttuaa / aaveq ~ aavia (illumini qilaap najumminnittui)

bjælke - paakkarut, quassuttooq

løsholt – sannerut(?)

e) Tae Kwon Domi taaguutit ilaat imaattut akuerineqarput:

”I shall observe the Tenets of Taekwon-Do”

“Taekwon-Do-p maleruaqqusai tunaartarissavakka”

“I shall respect the instructors and seniors”
“Sungiusaasut siulersortikkalu ataqqissavakka”

“I shall never misuse Taekwon-do”
“Taekwon-Do qaqugumulluunniit atornerlussanngilara”

“I shall be a champion of freedom and justice”
“Kiffaanngissusermut naapertuilluarnermullu illersuisuussaanga”

“I shall build a more peaceful world”
“Nunarsuarmik eqqissisimanerusumik pilersitseqataassaanga”

f) social kapital – imarai tatiginnineq, naapertuilluarneq aammalu suleqatiginnissinnaassuseqarneq, taakkua inuiaqatigiinni suliffeqarfimmi-luunniit atuukkaangata ima ataatsimut taaneqarsinnaasoq aalajanigun-neqarpoq: ***katinnqassutaasoq***.

g) Uumasut taaguutaat *konge krabber* aamma *tiger rejer*
Uumasut taaguutaannut allanut misissugassanut ilanngunneqarallarput.

Allat

Taaguutit atiusut qasseersiutaasullu oqaluummik ilaneqarnermikkut oqa-luutip qanoq pissusilersortaranut tunngasumik apeqquteqartoqarpoq.

Ass. *'Ilulissat nuannaraara'* imalt. *'Ilulissat nuannaraakka'*.

Tassunga tunngatillugu taaguutit qasseersiutaasut aamma oqaluutitaat qasseersiutitut pissuseqartartut oqaatigineqarpoq.

Assersuutit makkuupput:

"Ilulissat mittarfissaat" AG 1981

"Ilulissat erngup nukiliutitaassapput" AG 1982

"Nukissiorfiit ukioq manna 80 millioninik amigartooqqipput" AG 1999

"Nukissiorfiit naatsorsuutitigut pitsaasumik angusaqaqqipput." 2013

Maanna taamatut atuineq allanngoriartulersimasoq ilaatigut malunnar-sinnaavoq, tassa atiusut ataasersiutaasutut isigineqarlutik oqaluutitaat pingaarneq ataasersiutinngortinneqartalersimammat, taamaattorli aam-ma oqaaseqatigiinni qanoq ittuni, qanoq inissisimamera oqaatsillu suut atornerqarneri apeqqutaataasinnaasarlutik.

Oqaatsit 'nittangertarsinnaavoq' aamma 'nittaallertarsinnaavoq' pillugit apeqquteqartoqarpoq, tassani paatsuungassutigigamigit erseqqissarne-qassaaq nittarpoq tassaammat erseqqissisoq, nittangertorli tassaalluni nittaakkunnaartoq. Tassalu oqaatsit kukkusuunatik assiginngitsunik isumaqarmata taamatut atornerqartartut.

Naggataagut ilisimatitsissutigineqarpoq Qallunaat Nunaanni tarnip pisisusaannik ilisimatusartut namminneerlutik suleqatigiissitaliorsimanerat, tassani kalaallisut taaguutinik ineriartortitsinissamik siunertaqarluni Oqaasileriffiup siunersiuisarnissaannik saaffiginninnikummata attaveqatigiinneq allartinneqarpoq.

Inussiarnersumik inuulluaqqusilluta
Stephen Heilmann
Siulittaasup tullia

Katti Frederiksen
Allatsi